

2002'de Bilim

İlk İnsan Klonu mu?

Tartışmalı da olsa, gerçekliği konusunda kuşkular da dile getirilse, 2002 yılının en çok yankı yapan bilim ve teknoloji haberi, yılın son günlerinde gelen ilk insanın klonlandığı açıklaması. Annesinin genetik kopyası olduğu öne sürülen ilk klon bebeğin adı Eve (Havva). Dünya'da yaşamın uzaydan gelen yabancılarca yapay olarak sentezlendiğine inanan bir tarikatça kurulan Clonaid adlı gen mühendisliği şirketinin baş araştırmacısı ve tarikatın bir "rahibesi" olan Brigitte Boisselier, 27 Aralık günü Hollywood'da yaptığı açıklamada bebeğin sağlık durumunun "çok iyi" olduğunu ve anne ile "kopyasının" üç gün içinde evlerine geçeceklerini bildirdi. Bebeğin Amerikalı

tiğini ve ilk klonun doğumunun yakın olduğunu açıklamıştı. İtalyan embriyolog Severino Antinori de, tepkilere aldırmaksızın kendisinin de insan klonlama konusunda kararlı olduğunu ve klon bir embriyonun nakledildiği bir annenin doğumunu 2003 yılının ilk aylarında yapacağını açıklamıştı. ABD'nin Kentucky Üniversitesi'nde üreme tıbbi profesörü olan Yunan asıllı araştırmacı Panayotis Zavos da 2001 yılında insan klonlama konusunda kararlı olduğunu açıklamış, ancak kısa süre

ri, yetişkin bir insanı klonlamak ve "asıl insanın" beynini, kopyasına nakletmek. Bir klon yaratmak için araştırmacılar önce bir yumurtayı alıp tüm genetik malzemesini boşaltıyorlar. Daha sonra, klonlanacak bireyin vücudundan alınan herhangi bir hücrenin çekirdeği alınarak yumurtanın içine yerleştiriliyor. Daha sonra çekirdek aşılarmış hücre elektrik şokuyla ya da kimyasal yolla uyarılarak bölünme sürecine girmesi yani embriyo haline gelmesi sağlanıyor. Embriyo da bir kadının rahmine yerleştirilerek hamilelik sürecinin sonu bekleniyor. İlk kez ünlü kuzu Dolly ile memelilerde gerçekleştirilen klonlama, daha sonra koyun, inek, keçi, fare, domuz ve şempanzelerin klonlanmasıyla da sürdürülmüş, ancak yaşanan sorunlar nedeniyle bilim adamları ve klonlama uzmanları insan klonlama girişimlerine sürekli karşı çıkmışlardır. Aralarında Dolly'yi klonlayan İskoç genetikçi Ian Wilmut'un da bulunduğu uzmanların insan deneylerine karşı çıkmalarının temel nedeni, klonlanan embriyolardan ancak çok küçük bir bölümünün yaşamı devam ettirebilmesi (Dolly, 300'e yakın başarısız deneyden sonra dünyaya geldi), yaşayan klonların aşırı şişman olmaları ve annenin hayatını tehlikeye atmaları, ayrıca solunum ve dolaşım sistemi bozuklukları taşımaları. Önemli bir sakınca da, klonların doğdukları anda, klonlandıkları kimsenin biyolojik yaşında olmaları. Çünkü canlılar yaşlandıkça, genetik şifrelerini taşıyan kromozomların uçlarındaki "telomer" denen ve bükülmüş ipliğe benzeyen uzantılar da kısalıyor. Bu durumda eğer gerçekten bir klonlsa, Havva da biyolojik yaşamına, annesinin kısalmış kromozomlarıyla, yani annesinin biyolojik yaşıyla başlayacak! Normal ömrü, annesinden hayli kısa olacak.

bir çifte ait olduğu ve doğumun adı açıklanmayan bir ülkede gerçekleştiği bildirildi. Boisselier, bebeğin evine gönderilmesinden hemen sonra bedeninden alacak DNA örneklerinin, gerçek bir klon olduğunun kanıtlanması için bağımsız bir uzmanca inceleneceğini ve sonuçların testten bir hafta sonra, (yeni yılın ilk haftasında) açıklanabileceğini belirtti. Araştırmacı, bir süre önce klonlanan beş embriyonun anne adaylarına nakledildiğini, hamileliklerin normal seyret-

önce, henüz bir klon embriyo geliştiremediğini belirtmişti. İnsan klonlama konusundaki tartışmalı yarışta ipi önce göğüslediğini iddia eden Dr. Boisselier'in üyesi bulunduğu Raelian Tarikatı'nın kurucusu ve lideri Claude Vorilhon, 2001 yılında yaptığı bir açıklamada tarikatın uzun dönemli hedefinin sonsuz yaşam olduğunu açıklamıştı. Vorilhon'a göre bir bebeğin klonlanması bu yolda yalnızca ilk adım. Tarikatın daha sonraki hedefle-

Haber Ajansları, 27 Aralık 2002

